

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ W TUCHOMIU
NA ROK SZKOLNY 2026/2027**

Preambuła

Nauczyciele Szkoły Podstawowej w Tuchomiu zapewniają każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotowują go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności. Budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowy, ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują, jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.),
- Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka,
- Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych,
- Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120 poz. 526),
- Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. z 1993 r. nr 61 poz. 284),
- **Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 820 ze zm.),**
- **Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz.U. z 2026 r. poz. 378 ze zm., w tym Dz.U. z 2026 r. poz. 958),**
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1449),
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1798),
- **Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 515 ze zm.),**

- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.),
- **Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 881 ze zm.) – w zakresie obowiązujących przepisów,**
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.),
- Innych aktów prawa oświatowego oraz wewnętrznych dokumentów regulujących proces wychowawczo-profilaktyczny (m.in. statut szkoły, standardy ochrony małoletnich, regulaminy i procedury obowiązujące w szkole).

Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Tuchomiu obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela..), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania, tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych; psychicznej, ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności; społecznej, ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych, wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich; aksjologicznej, ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Tuchomiu obejmuje wszystkie działania wspomagające ucznia w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie.

Tworzymy warunki, by szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłóceń procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Dostarczamy całej społeczności szkolnej wiarygodnych

informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Naszym celem jest rozwijanie u uczniów więzi ze społecznością, aby panowało poczucie przynależności do grupy, ale także kształtowanie umiejętności komunikowania się z innymi, podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, odpowiedzialności, empatii i wrażliwości na potrzeby innych.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą, nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów (psychologa, pedagoga, pielęgniarkę szkolną) oraz pozostałych pracowników szkoły, we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

II. Główne cele programu

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania dopuszczonych do użytku przez dyrektora i uwzględnia wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, czyli wspieranie wychowanka w rozwoju, ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej oraz profilaktyka, rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania.

Celem działań wychowawczych szkoły jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą wykształcić zdolność dbania o własne zdrowie i życie oraz odporność w obliczu potencjalnych zagrożeń cywilizacyjnych.

Działania wychowawcze określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- zapewnianie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,
- wspieranie wychowawczej roli rodziny,
- kształtowanie postaw prorodzinnych, prozdrowotnych i prospołecznych,
- wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidaryzmu, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji,
- wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele),
- wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym zaangażowania się w wolontariat,
- formowanie u uczniów poczucia godności własnej i szacunku dla godności innych osób,
- ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności,

- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość,
- rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej uczniów,
- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, a także ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- wspieranie działań edukacji rówieśniczej (poprzez realizację programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych).

Działania profilaktyczne określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami ustawy Prawo oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa,

- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju,
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyników testów wewnątrzszkolnych, wyników olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariatu, samorządności itp.),
- identyfikację środowiska lokalnego,
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna), zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

IV. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego cechować będzie, niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień, posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu,
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak niebezkrytycznie,
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad, które wyznaczają kierunek jego działania,
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania,
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią,
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata,
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym,
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy,
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

V. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

- 1) działania wychowawcze – promujące zdrowie oraz wspomagające uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej,
- 2) działania edukacyjne – mające na celu poszerzanie wiedzy i umiejętności uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów,
- 3) działania informacyjne – polegające na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły,
- 4) działania profilaktyczne wspierające uczniów:
 - w rozwoju i zdrowym stylu życia, poprzez podejmowanie działań ograniczających zachowania ryzykowne,
 - którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,
 - u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków odurzających i psychoaktywnych.

VI. Uczestnicy programu

Dyrektor szkoły:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w przedszkolu, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej,
- uczestniczy w procesie diagnozy zagrożeń szkoły oraz w oddziaływaniach wychowawczo-profilaktycznych,
- organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole, dbając o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji,
- przekazują i egzekwują stosowanie ogólnie przyjętych norm kulturalnego zachowania,
- wdrażają dzieci do poczucia obowiązku i odpowiedzialności za własne postępowanie.

Nauczyciele, wychowawcy:

- prowadzą w różnych formach szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego,
- sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w swojej klasie,
- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie poprzez rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów, współpracując w tym zakresie z pedagogiem specjalnym,
- opracowują plan pracy wychowawczo-profilaktycznej dla klasy na dany rok szkolny, na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym (uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów),
- przygotowują sprawozdania z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy (dwa razy w roku),
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,

- wykonują zadania jako członkowie zespołów wychowawczych zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowania uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami i wewnątrzszkolnym systemem oceniania uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach.

Ponadto, wszyscy nauczyciele realizują program wychowawczo-profilaktyczny, a w szczególności:

- uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy,
- reagują na przejawy niedostosowania społecznego u uczniów,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji,
- prowadzą rozmowy z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- kształtują u uczniów pozytywne myślenie i stawianie na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy uczniów.

Uczniowie:

Wszyscy uczniowie szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu:

- otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości,
- w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie,
- często słyszą słowa uznania,
- uczą się stawiać sobie cele,
- w poczuciu bezpieczeństwa uczą się ufać sobie i innym,
- otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość.

Rada pedagogiczna szkoły:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego (w porozumieniu z radą rodziców),
- opracowuje wspólnie z dyrektorem dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- dokonuje ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Psycholog i pedagog szkolny:

- udzielają pomocy uczniom, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, oraz uczniom, którzy padli ofiarą przestępczości,
- w sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez uczniów, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo,
- współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, z kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów,
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów, prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi – indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów,
- organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów,
- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów (indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych),
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.

Pedagog specjalny:

- a) współpracuje z nauczycielami grup lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa dzieci w życiu szkoły (np. rekomendowanie programów, projektów lub innych działań, których celem jest aktywizacja uczniów z niepełnosprawnościami na terenie szkoły) oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1411), tj. monitorowanie dostępności architektonicznej budynku, sprawdzenie, czy dzieci

z niepełnosprawnościami znają procedurę ewakuacyjną, monitorowanie strony szkoły pod kątem tagów i opisów zdjęć,

- prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
 - określeniu niezbędnych do edukacji warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia,
- b) pracuje w zespole ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej i współpracuje z zespołem, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniami, w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia, który posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia temu dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- c) koordynuje pracę zespołów nauczycieli pracujących przy wielospecjalistycznej ocenie poziomu funkcjonowania dziecka i indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, informuje dyrektora o terminie spotkania zespołu,
- d) wspiera nauczycieli grup wychowawczych i innych specjalistów w:
- rozpoznawaniu przyczyn trudności w funkcjonowaniu ucznia, w tym barier i ograniczeń utrudniających jego funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu szkoły,
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
 - dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
 - doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb ucznia,
- e) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku, rodzicom i nauczycielom, bierze udział w spotkaniach z rodzicami ucznia, w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz w okresie, w celu omówienia sytuacji i jego potrzeb, a także działań wspierających podejmowanych w domu,
- f) współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami, z:
- rodzicami ucznia,
 - poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
 - placówkami doskonalenia nauczycieli,
 - innymi szkołami i placówkami,
 - organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci,

- g) przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły w zakresie zadań, o których mowa powyżej.

Doradca zawodowy:

Doradca zawodowy w szkole podstawowej odgrywa istotną rolę w procesie wychowawczym i profilaktycznym, przygotowując uczniów do świadomego podejmowania decyzji dotyczących dalszej edukacji i rozwoju osobistego. Jego działania wspierają rozwój kompetencji kluczowych, kształtują umiejętność planowania własnej przyszłości oraz wzmacniają poczucie odpowiedzialności za dokonywane wybory.

Główne zadania doradcy zawodowego:

- a) wspieranie ucznia w poznawaniu swoich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji oraz wskazywanie sposobów ich dalszego rozwijania,
- b) prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego zgodnie z programem nauczania, dostosowanych do wieku i potrzeb uczniów,
- c) przekazywanie informacji o możliwościach dalszej nauki, w szczególności o ofercie szkół ponadpodstawowych i kierunkach kształcenia,
- d) rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji i planowania przyszłości, kształtowanie postaw odpowiedzialności, samodzielności i przedsiębiorczości,
- e) współpraca z rodzicami w zakresie wspierania dzieci w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- f) współpraca z nauczycielami i wychowawcami klas w celu integrowania działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- g) współdziałanie z instytucjami wspierającymi rozwój edukacyjny i zawodowy uczniów (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, instytucje rynku pracy, centra informacji i planowania kariery).

Działania doradcy zawodowego mają charakter profilaktyczny – pomagają uczniom unikać trudności związanych z podejmowaniem niewłaściwych decyzji edukacyjnych – oraz wychowawczy, wspierając wszechstronny rozwój młodego człowieka i przygotowując go do odpowiedzialnego funkcjonowania w życiu społecznym.

VII.Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa w Tuchomiu każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej, korzystamy z:

- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie,
- ludzkich zasobów szkoły, tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli, rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się, kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, psychoterapeuty, pielęgniarki szkolnej), kompetencji szkolnych realizatorów programów

profilaktycznych, kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy.

Na podstawie podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027, wniosków z nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2025/2026, programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły oraz wyników przeprowadzonych diagnoz – zostały wyłonione następujące obszary problemowe.

Wyłoniono następujące obszary problemowe:

- Wspieranie szkoły w tworzeniu środowiska wymagającego, wspierającego i przyjaznego rozwojowi ucznia oraz wdrażanie zmian wynikających z Reformy²⁶.
- Kształtowanie odporności społecznej uczniów, postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych,
- Promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej, zachowań prozdrowotnych oraz umiejętności udzielania pierwszej pomocy,
- Rozwijanie higieny cyfrowej, aktywności off-line, bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji,
- Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz wzmacnianie współpracy szkoły z rodzicami w procesie edukacji, wychowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- Profilaktyka uzależnień behawioralnych, przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, wzmacnianie zdrowia psychicznego uczniów i wspieranie ich w sytuacjach kryzysowych,
- Wspieranie uczniów w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych oraz wzmacnianie roli doradztwa zawodowego,
- Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez kształcenie interdyscyplinarne, pracę projektową, ocenianie kształtujące i informację zwrotną.

VIII. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w roku 2026/2027

A. Sfera fizycznego rozwoju ucznia – edukacja zdrowotna

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych, określanie ich wpływu na zdrowie, w tym zdrowie psychiczne	Przeprowadzenie diagnozy środowiska szkolnego (poznanie konkretnych potrzeb zdrowotnych uczniów) – rozpoznawanie przyczyn trudności zdrowotnych w funkcjonowaniu ucznia w tym barier i ograniczeń utrudniających jego funkcjonowanie w szkole. Stosowanie profilaktyki zdrowia w tym zdrowia psychicznego. Promowanie zrównoważonych form spędzania wolnego czasu we współdziałaniu z ośrodkami i stowarzyszeniami promującymi zdrowie	Współpraca nauczycieli klas I–VII ze specjalistami zatrudnionymi w szkole w celu dokonywania diagnozy potrzeb zdrowotnych uczniów – określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów. Współpraca z rodzicami w celu wzmacniania konstruktywnych postaw w zakresie stawiania swoim dzieciom realistycznych wymagań i wspierania dzieci w ich rozwoju. Współpraca z ośrodkami sportu, udział w wydarzeniach sportowych organizowanych przez szkołę (tj. Dniu Sportu, wycieczce rowerowej, spacer dla zdrowia). Organizacja Dnia Sportu. Zapewnienie właściwych warunków do uprawiania sportu

	Kształtowanie odporności emocjonalnej (wyrabianie odporności na przykrości i inne emocje negatywne). Utrzymanie i rozwijanie dziecięcego entuzjazmu do bycia aktywnym. Prowadzenie zajęć wychowania fizycznego adekwatnie do potrzeb uczniów i ich zainteresowań – doskonalenie sprawności ruchowej uczniów	Organizowanie imprez rekreacyjnych i zawodów sportowych. Udział w turniejach i zawodach sportowych. Diagnoza potrzeb uczniów w zakresie aktywności ruchowej. Proponowanie alternatywnych form ruchu. Realizacja treści wychowawczo-profilaktycznych dotyczących zdrowia na przyrodzie, biologii, wychowaniu fizycznym, edukacji dla bezpieczeństwa, godzinach do dyspozycji wychowawcy. Uczestnictwo w programie Fit School.
Stwarzanie warunków harmonijnego rozwoju psychofizycznego uczniów poprzez aktywne działania prozdrowotne. Profilaktyka zdrowotna	Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli oraz umiejętności dotyczących problematyki związanej z uzależnieniami. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej. Opracowanie planu działań promocji zdrowia w szkole w oparciu o diagnozę potrzeb uczniów i rodziców w obszarach: 1) higiena osobista	Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca). Poszerzenie wiedzy uczniów nt. suplementów diety i leków. Nabywanie przez uczniów umiejętności: – bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne, – odmawiania papierosa, alkoholu, dopalaczy – trening umiejętności. Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniach. Udostępnianie informacji o ofercie

	i otoczenia, 2) bezpieczeństwo i pierwsza pomoc, 3) ruch w życiu człowieka, 4) żywność i żywienie. 5) zdrowie psychospołeczne i edukacja do życia w rodzinie, 6) profilaktyka uzależnień, 7) promowanie zrównoważonych form spędzania wolnego czasu	pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców, w przypadku używania środków i substancji – wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc. Spotkania z pielęgniarką szkolną, lekarzem, pedagogiem. Podejmowanie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, presję grupy, realizacja zajęć wychowania do życia w rodzinie.
--	---	---

B. Sfera społecznego rozwoju ucznia – kształtowanie postaw społecznych (relacje)

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Kształtowanie postaw empatii i wrażliwości na potrzeby innych	Propagowanie umiejętności współodczuwania stanów emocjonalnych innych osób, zdolność rozumienia tego, co druga osoba czuje w danej chwili. Propagowanie idei wrażliwości na potrzeby innych. Promowanie postaw empatii, wrażliwości na potrzeby innych – zajęcia profilaktyczne w formie warsztatowej – „Jak wspomagać osobę chorą przewlekłe”. Budowanie relacji społecznych i nawiązywanie więzi z uczniami, nauczycielami. Czynienie dobra wobec innych z jednoczesnym kształtowaniem poczucia własnej wartości	Realizacja działań, lekcji, uroczystości, wspomaganie uczniów w rozwijaniu empatii i wrażliwości na potrzeby innych: wdrożenie projektów edukacyjnych – kształtowanie u uczniów postaw ukierunkowanych na empatię (wzajemne rozumienie i emocjonalne współuczestnictwo), czynienie dobra, wrażliwość na potrzeby innych. Propagowanie idei - Jesteśmy empatyczni na co dzień – ustępujemy miejsca w komunikacji miejskiej kobiecie w ciąży, wysłuchamy przyjaciela, który ma problem, szczerze cieszymy się z czyjegoś sukcesu. Zajęcia i warsztaty na temat empatii i współpracy w grupie.

	i pewności siebie, która jest potrzebna w wyznaczaniu własnych granic. Rozwijanie empatii. Kształtowanie umiejętności poświęcania uwagi innym osobom, aktywne słuchanie, które pomaga dostroić się do emocji i uczuć innych. Nauka np.: - uważnego słuchania drugiej osoby, - nieoceniania innych, - zrozumienia drugiej osoby, wczuwania się w jej sytuację, - umiejętności współodczuwania, - wspierania bliskich osób w obliczu problemów, - zainteresowania uczuciami innych, - bezinteresownego pomagania innym osobom, - umiejętności prawidłowego wyczucia sytuacji	
Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole	Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa. Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami. Rozwijanie umiejętności	Zajęcia warsztatowe z psychologiem i pedagogiem szkolnym, nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z informatyki. Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych. Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń.

	współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się. Tworzenie warunków do rozwijania komunikacji i współpracy w grupie (w tym w środowiskach wirtualnych)	Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju
Dbłość o dobrostan psychiczny uczniów, o relacje oparte na szacunku oraz współpracy w zespole	Integrowanie dzieci i młodzieży w klasach. Organizowanie spotkań zespołów nauczycielskich: – eliminowanie problemów związanych ze zdrowiem w tym zdrowiem psychicznym uczniów, – wymiana informacji związanych z problemami dydaktycznymi i wychowawczymi mającymi związek z kłopotami zdrowotnymi uczniów np. cukrzycą, – praca z uczniami – przeprowadzenie rozmów i pogadanek na temat skutecznych form uczenia się oraz higieny pracy umysłowej i organizacji czasu wolnego,	Przeprowadzenie cyklu zajęć integracyjnych z zakresu budowania satysfakcjonujących relacji z innymi na godzinach wychowawczych lub podczas wyjazdu klasowego. Przeprowadzenie godziny do dyspozycji wychowawcy „Uczeń – moje obowiązki i prawa”. Realizacja ogólnopolskich i lokalnych programów i projektów edukacyjnych oraz stosowanie strategii edukacyjnych opartych na stwarzaniu okazji do promowania. Doskonalenie współpracy rodzic–wychowawca oraz wychowawca/nauczyciel–rodzic–pedagog. Organizowanie konsultacji nauczycieli i specjalistów dla rodziców.

	– prowadzenie zajęć z wykorzystaniem różnych form pracy z uczniami – integrowanie dzieci i młodzieży w klasach, – prowadzenie zajęć terapeutycznych rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne uczniów oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym z uczniami potrzebującymi wsparcia	Ochrona zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci i młodzieży przez ich udział w dodatkowych oraz nieodpłatnych zajęciach sportowych – program MEiN. Udział uczniów w zawodach i masowych imprezach rekreacyjno-sportowych w szkole i na terenie miasta. Gazetki na korytarzach szkolnych na temat zasad zdrowego stylu życia. Przypomnienie ogólnoszkolnych norm i zasad zachowania. Warsztaty – uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, sporów, sytuacji trudnych
--	--	---

C. Sfera rozwoju psychicznego – wartości, normy, wzory zachowań (kultura)

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Kontynuacja działań: szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych, patriotycznych oraz odpowiedzialności za region i ojczyznę	Kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych i patriotycznych. Kontynuacja wdrażania projektów i programów w zakresie kształtowania postaw obywatelskich, społecznych i patriotycznych. Kształtowanie postaw obywatelskich na lekcjach historii. Realizacja działań kształtowania postaw	Realizacja w ramach lekcji przedsięwzięć edukacji obywatelskiej – przekazywanie uczniom wartości, które kształtują odpowiednie postawy i zachowania takie jak: – dobro społeczne – uczeń rozumie, że nasze decyzje i działania mają wpływ na innych i że dbanie o dobro społeczne jest ważne, – sprawiedliwość – uczeń rozumie pojęcia „poczucie sprawiedliwości” i „równości wobec wszystkich ludzi”, – tolerancja – uczeń okazuje szacunek i akceptuje różnorodność kulturową, religijną i światopoglądową, – odpowiedzialność – uczeń jest

	obywatelskich, społecznych np.: w szkolnym samorządzie. Uczestnictwo w wyborach do samorządu szkolnego. Kształtowanie poczucia dumy z bycia Polakiem	zachęcany do podejmowania odpowiedzialnych decyzji i działań, – demokracja – uczeń poznaje zasady demokracji i znaczenie uczestnictwa w życiu publicznym. Rozwijanie kompetencji obywatelskich pozwalających uczniom być aktywnymi członkami społeczeństwa – uczestnictwo uczniów w projektach społecznych, debatach, działaniach charytatywnych i innych inicjatywach, które pozwalają im zaangażować się w życie społeczne. Kształtowanie postawy młodego Polaka na podstawie znajomości sylwetek wybitnych rodaków tworzących nasze dzieje i współczesnych. Organizowanie uroczystości szkolnych z okazji świąt narodowych (rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja, odzyskanie niepodległości – 11 listopada). Przygotowywanie okolicznościowych gazetek.
--	---	--

D. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Kontynuacja działań – bezpieczne poruszanie się w sieci oraz krytyczna analiza informacji dostępnych w Internecie	Kontynuacja – uświadamianie zagrożeń, jakie niosą ze sobą współczesne technologie informacyjno-komunikacyjne i stałe bycie online. Systematyczna organizacja zajęć	Realizacja zajęć wychowawczo- dydaktycznych na zajęciach z informatyki – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej.

	dotyczących zagrożeń związanych z nadmiernym korzystaniem z urządzeń elektronicznych (laptopy, smartfony) oraz serwisów społecznościowych. Wskazanie zalet i negatywnych stron korzystania ze sztucznej inteligencji.	Organizacja spotkań z policjantem. Konsultacje z psychologiem i pedagogiem. Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach. Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą. Programy edukacyjne – Bezpieczeństwo w sieci. Filmy edukacyjne i materiały. Gazetki edukacyjne.
Edukacja dla bezpieczeństwa.	Realizacja działań/projektów związanych z zasadami postępowania w sytuacjach wybranych zagrożeń np.: – zagrożenia pożarowego i powodziowego, – ekstremalnych warunków pogodowych, – wypadków i katastrof komunikacyjnych. Prowadzenie cyklu szkoleń/warsztatów dla poszczególnych etapów edukacji z zakresu udzielania pierwszej pomocy: 1) Na wczesnym etapie edukacji przeprowadzenie działań związanych z: a) ochroną zdrowia i życia, w tym oceną bezpieczeństwa miejsca zdarzenia,	Organizacja działań praktycznych w sytuacjach wybranych zagrożeń z udziałem uczniów. Organizowanie szkoleń udzielania pierwszej pomocy we współdziałaniu ze specjalistami. Informowanie uczniów na temat bezpieczeństwa państwa

	b) rozpoznaniem potencjalnego zagrożenia życia na podstawie prostych objawów, c) skutecznym wezwaniem pomocy; podejmowanie wstępnych czynności ratujących życie. Prowadzenie zajęć z zakresu wiedzy na temat bezpieczeństwa państwa. Kształtowanie postaw obronnych, które obejmuje wymagania z zakresu: – terenoznawstwa, – cyberbezpieczeństwa, –	
--	---	--

IX. Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)

Organizacja zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla uczniów

Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań, dokumentacja
I. Zdrowie – edukacja zdrowotna		
Realizowanie zadań mających na celu kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy	- Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych rozwijających sprawność fizyczną (lekcje WF, zajęcia pozalekcyjne). - Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie. - Realizacja – ćwiczenia śródlekcyjne w formie zabaw ruchowych i gimnastyka korekcyjna. - Aktywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście: koło rowerowe, SKS. - Organizowanie wycieczek krajoznawczych, rekreacyjnych, rajdów turystycznych jako	Nauczyciele prowadzący zajęcia WF oraz kół rozwoju ruchowego – dzienniki zajęć kół zainteresowań. Pedagog szkolny – dziennik pedagoga. Wychowawcy klas – dzienniki zajęć lekcyjnych. Nauczyciele

	alternatywnych form wypoczynku. 6. Dbanie o klimat społeczny w szkole, który jest także czynnikiem chroniącym przed zachowaniami ryzykownymi. Dobra atmosfera sprzyja przystosowaniu się uczniów do wymagań i obowiązków szkolnych, ma wpływ na lepsze wyniki w nauce, wyższą motywację do uczenia się, większe zaangażowanie uczniów w pracę na lekcjach oraz wyższe wskaźniki frekwencji. 7. Przypominanie zasad bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach	koordynatorzy projektów – scenariusze projektów, dokumentacja pedagoga. Nauczyciele – dziennik lekcyjny, dzienniki specjalistów. Lekcje wychowawcze – dzienniki zajęć specjalistów
Kontynuacja działań – kształtowanie zasad zdrowego, żywienia i aktywności fizycznej	1. Instruktaże dotyczące prawidłowego odżywiania się i prawidłowej higieny. 2. Pogadanki w gabinecie pielęgniarki i na spotkaniach z rodzicami. 3. Spotkania z dietetykiem. 4. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. 5. Rozmowy indywidualne z uczniami. 6. Projekcja filmów i prezentacji multimedialnych. 7. Redagowanie gazetek tematycznych. 8. Program profilaktyki próchnicy. 9. Gazetki na korytarzach szkolnych i w klasach na temat zasad zdrowego stylu życia. 10. Konkursy plastyczne. 11. Akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków. 12. Rozmowy, pogadanki na temat kulturalnego spożywania posiłków.	Dietetyk, pielęgniarka szkolna – organizacja spotkań, pogadanek. Pielęgniarka szkolna – dokumentacja pielęgniarki szkolnej w ciągu całego roku. Nauczyciele organizatorzy konkursów – scenariusze imprez i konkursów. Nauczyciele, wychowawcy. Przeszkoleni nauczyciele (wg odrębnego planu na zajęciach w każdej klasie). Zajęcia z wychowawcami klas

Profilaktyka zagrożeń	1. Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna, otyłość, bulimia, anoreksja). 2. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia. 3. Gazetki ściennie, na temat np. prawidłowego odżywiania, roli sportu w życiu człowieka itd. 4. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach. 5. Kształtowanie świadomości bezpiecznego korzystania z Internetu i multimediów.	Dzienniki zajęć nauczycieli i wychowawców. Nauczyciele przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa. Dzienniki zajęć nauczycieli i pedagoga, psychologa.
II. Kształtowanie postaw społecznych – relacje		
Kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych, patriotycznych oraz odpowiedzialności za region i ojczyznę	Rozwijanie postaw obywatelskich i prospołecznych. Kształtowanie postaw obywatelskich na lekcjach historii. Realizacja działań kształtowania postaw obywatelskich, społecznych w samorządzie szkolnym. Kształtowanie postaw i wartości. Realizacja działań w kształtowaniu postaw społecznych dzieci.	Nauczyciele klas. Wychowawcy – zasady dobrego wychowania, gazetka szkolna.
Rozwijanie u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym z	Organizowanie zajęć, w których uczeń nabywa umiejętność patrzenia na świat oczami drugiego człowieka. Prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności wczuwania się w stany emocjonalne i sytuacje innych ludzi (dostrzeganie jego emocji i uznawanie	Wychowawcy – scenariusze imprez kulturalnych. Wychowawcy klas. Dokumentacja wychowawcy

wykorzystaniem aktywizujących metod	potrzeb). Organizowanie zajęć empatycznego słuchania (bycie przy mówiącym, które daje mu możliwość wypowiedzenia się bez bycia ocenianym i analizowanym) i mówienia – bez osądzania i dawania rad, chociaż bardzo często możemy mieć taką pokusę (wynikającą ze szlachetnych intencji). Organizowanie pracy w zróżnicowanym zespole. Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów poprzez empatyczne zachowania – nauka nazywania emocji, poznanie symbolu empatycznego słuchania i mówienia. Organizacja akcji i zabaw umożliwiających prezentację empatycznych postaw. Analiza bieżących problemów wychowawczych pojawiających się w poszczególnych grupach, przekazanie informacji na zebraniu rady pedagogicznej w celu ustalenia działań i profilaktyki	grupy/klasy, dziennik psychologa i pedagoga
Profilaktyka zagrożeń	1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań, takich jak: negatywne ocenianie, agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc. 2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed negatywnym ocenianiem, agresją. 3. Respektowanie przez uczniów zbioru zasad obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas. Dzienniki specjalistów

	4. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania. 5. Organizacja spotkań z policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich. 6. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych; propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy	
III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych		
Podjęmowanie działań w zakresie zapewnienia uczniom bezpieczeństwa w tym bezpieczeństwa w sieci oraz nauka udzielania pierwszej pomocy	1. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole i poza nią procedurami bezpieczeństwa w tym z zasadami bhp na lekcjach. 2. Prowadzenie cyklu szkoleń/warsztatów dla poszczególnych etapów edukacji z zakresu udzielania pierwszej pomocy: 3. Na wczesnym etapie edukacji przeprowadzenie działań związanych z: – ochroną zdrowia i życia, w tym: oceną bezpieczeństwa miejsca zdarzenia, – rozpoznaniem potencjalnego zagrożenia życia na podstawie prostych objawów, – skutecznym wezwaniem pomocy; podejmowanie wstępnych czynności ratujących życie; zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy. 4. Współpraca z ratownikami medycznymi. 5. Prowadzenie zajęć z zakresu wiedzy na temat bezpieczeństwa państwa.	Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy. Wyznaczeni nauczyciele (zgodnie z odrębnym harmonogramem). Dyżury nauczycieli w czasie przerw. Dziennik pedagoga, dziennik bibliotekarza

	6. Kształtowanie postaw obronnych, które obejmuje wymagania z zakresu: – terenoznawstwa, – cyberbezpieczeństwa. 7. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.	
Profilaktyka zagrożeń	1. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: – omawianie zagrożeń związanych z życiem i zdrowiem, przemocą i krzywdzeniem nieletnich, cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych, – spotkania z przedstawicielami ochrony zdrowia, policji (analiza konsekwencji nieprzestrzegania zasad bhp, zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy). 2. Stworzenie uczniom możliwości korzystania z różnych źródeł informacji: – wykorzystywanie przez uczniów wiedzy pozyskanej z różnych źródeł informacji, technologii informatycznej do zajęć i prac domowych, – zajęcia w sali komputerowej, – konkursy informatyczne. 3. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia – diagnozowanie środowiska. Ochrona ofiar przemocy: – rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedura „Niebieskiej Karty”,	Pedagog, wychowawcy, lekcje informatyki – dzienniki zajęć. Przedstawiciele ochrony zdrowia, policji, przedstawiciele fundacji – materiały informacyjne

	– gazetki tematyczne.	
IV. Wartości, normy, wzory zachowań – kultura		
Dbłość o klimat szkoły	1. Kultywowanie tradycji i obyczajów szkoły – m.in. postaw pomagania innym. 2. Uczniowie prezentują pożądane postawy, wartości, normy społeczne, przekonania – mają szacunek dla innych, współdziałają z rówieśnikami, nauczycielami i rodzicami: – biorą udział w uroczystościach o tym charakterze, – uczestniczą w akcjach pomagania innym. 3. Uczniowie rozwijają świadomość na temat zasad humanitaryzmu. 4. Zajęcia profilaktyczne dotyczą tematyki promowania postaw empatii i wrażliwości na potrzeby innych. 5. Integrowanie się z grupą społeczną, do której uczeń należy – rodzina, społeczność szkolna.	Dokumentacja szkolna. Kalendarz. Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.
Profilaktyka zagrożeń	1. Właściwe i sprawne realizowanie potrzeb psychicznych oraz społecznych ucznia. 2. Przeciwdziałanie objawom agresji, dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadanek. 3. Przedstawienia, filmy edukacyjne. 4. Uświadamianie uczniom roli inteligencji emocjonalnej w empatycznych zachowaniach. 5. Warsztaty – jak radzić sobie w trudnych sytuacjach, komunikacja międzyludzka	Uczestnictwo uczniów w działaniach – dziennik zajęć psychologa, pedagoga, wychowawcy.

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych	Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. Przekazywanie informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetki ściennych w szkole
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole	Przekazywanie informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły. Informacje na temat niskiej frekwencji. Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki	Współpraca z rodzicami – organizacja spotkań i warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od dopalaczy, Internetu, instytucjami wspierającymi rodzinę w działaniach wychowawczych. Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji, jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. Indywidualne konsultacje z wychowawcą, psychologiem i pedagogiem. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu specjalistycznych placówek zajmujących się pomaganiem młodzieży będącej w sytuacjach kryzysowych

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia	Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą, np. na temat kształtowania zachowań służących zdrowiu, rozwijania sprawności fizycznej, nabywania nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki agresji i przemocy w szkole, w tym cyberprzemocy	Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu: – pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego, – rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie, – efektywnych metod pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym oraz metod pracy w rozwijaniu umiejętności uczenia się w tym uczenia się przez całe życie. Współdziałanie nauczycieli ze specjalistami, instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny, placówkami zajmującymi się ochroną zdrowia, zwłaszcza zdrowia psychicznego oraz ochroną dzieci przed krzywdzeniem. Metody pracy w rozwijaniu umiejętności uczenia się w tym uczenia się przez całe życie
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole	Udostępnianie materiałów szkoleniowych. Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki

X. Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,

- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnego pedagoga, psychologa i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie,
- opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji,
- zaplanowaniu sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienia społeczności szkolnej.

Ewaluacji programu będzie odbywała się na podstawie obserwacji zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wychowawców, nauczycieli i specjalistów.

Niniejszy program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej Tuchomiu uchwalony został przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną (art. 84 ust. 2 UPO) dnia **04.09.2026r.**